

18 351

Regeling van het lidmaatschap van het koninklijk huis (Wet lidmaatschap koninklijk huis)

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 27 juni 1985

De leden van de V.V.D.-fractie, zij het sommige leden zeer node, zullen hun stem aan het wetsvoorstel niet onthouden. Deze mededeling verheugt ons, met name omdat ook die leden van de fractie, die ernstige moeilijkheden hebben met het wetsvoorstel, toch daarmee instemmen. De hierbedoelde leden van de fractie wijzen er nog eens op dat naar hun mening met name de kinderen van Prinses Margriet en de heer Van Vollenhoven door hun lidmaatschap van het koninklijk huis onnodige vrijheidsbeperkingen opgelegd krijgen. Daaraan doet naar hun oordeel niet af, dat zij over bijvoorbeeld 20 jaar dat lidmaatschap zullen verliezen als Koningin Beatrix door een van haar kinderen wordt opgevolgd. Op dat tijdstip zijn eventuele stappen in hun maatschappelijke carrière al dan niet gezet.

Van onze kant willen wij hierover opmerken, dat ons uitgangspunt is in goed overleg met betrokkenen te komen tot een goede invulling van het lidmaatschap, zonder dat dit door hen wordt ervaren als vrijheidsbeperking. Het is niet juist te stellen, dat het de minister is die uitmaakt of deze leden van het koninklijk huis een functie mogen vervullen. Voorop staat, dat zij een functie mogen vervullen. Hoezeer ook in het algemeen sprake zal zijn van een marginale toetsing, ministers zullen erop aangesproken mogen worden of zij de keuze al dan niet in strijd achten met het openbaar belang.

Deze leden vragen vervolgens, of zij de gewisselde stukken goed interpreteren door te concluderen, dat ook ten aanzien van de uitvoering van een functie de ministeriële verantwoordelijkheid kan worden geactiveerd.

De ministeriële verantwoordelijkheid is naar ons oordeel erop gericht om bij de keuze van de functie een juist evenwicht te vinden tussen de publieke positie van betrokkenen en het recht op inrichting van het leven naar eigen inzicht. De verantwoordelijkheid voor het bewaren van dat evenwicht tijdens de uitoefening van de functie berust primair bij het lid van het koninklijk huis zelf, primair omdat het niet goed is absolute grenzen te stellen aan de ministeriële verantwoordelijkheid.

Wij hebben kennis genomen van de overige opmerkingen van de leden van de V.V.D.-fractie, waarmee wij gaarne instemmen.

Met het bovenstaande hebben wij tevens de leden van de fracties van de P.v.d.A. en D'66, die zich aansloten bij de opmerkingen van de V.V.D.-fractie, beantwoord.

De leden van de fractie van D'66 vragen, of het staatsbelang gediend kan zijn met het tegen de zin van betrokkenen handhaven van het lidmaatschap

van het koninklijk huis. Inderdaad kan het staatsbelang hiermee gediend zijn. Deze leden zullen het er mee eens zijn dat het staatsbelang evident is indien er, zoals in het verleden, slechts één mogelijke opvolger is. Maar ook los van dit voorbeeld, het staatsbelang komt daarin tot uitdrukking dat ministers verantwoordelijkheid hebben te dragen voor de instemming met of weigering van een ontslag.

Wij hebben geconstateerd, dat de leden van de C.D.A.-fractie hun instemming betuigen met het wetsvoorstel.

De minister-president,
Minister van Algemene Zaken,
R. F. M. Lubbers

De Minister van Binnenlandse Zaken,
J. G. Rietkerk